

Bobath ve Nörogelişimsel Terapi : Gelecekte ne var?

Bertha ve Karel Bobath'ın Serebral Palsi (SP) için uzun yıllardır geliştirdikleri multidisipliner tedavi yaklaşımı çok olumlu sonuçlar almıştır. Aileler tedavi ve ev programı için Londra'daki Bobath Merkezine akın etti ve terapistler için eğitim kurslarının 4 yıla kadar bekleme listesi vardı. 1965'te Birleşik Krallık parlamentosunda SP'nin yönetiminde bir dönüm noktası olarak karşılandı. Yaklaşım kursiyerler tarafından birçok ülkeye götürüldü ve dünya çapında kurslar ve profesyonel dernekler kuruldu. Sonuç olarak, neredeyse tüm diğer müdahaleleri dışlayacak şekilde, SP'nin yönetiminde ana yaklaşım haline geldi. Aynı zamanda, o zamanlar alışılmadık bir durum olan yüksek riskli bebeklere erken müdahale için de uygulandı.

Son birkaç yılda, çocukluk çağı engellilik yönetimi dünyasındaki çoğu profesyonel için Bobath/Nörogelişimsel Terapi (NDT) gözden düştü ve kullanımı durduruldu ve bu kanıt dayalı temel eksikliğin sonucudur. Hatta bir dergide bu yaklaşımın durdurulması önerilmiştir. Bu, belki de söz konusu sistematik incelemede belirtilen nedenlerden dolayı olmasa da, şaşırtıcı değildir. Bobath/NDT, her ikisi de müdahale sistemidir, tek tedavi modaliteleri değildir. Ancak bundan çok daha kapsamlı sorunlar var.

Zamanla, Bobath ve NDT terimleri, aynı olmasalar da, bir ölçüde eş anlamlı olarak kullanılmaya başlandı. Bobath ve NDT'nin her ikisi de günlük yaşama optimal katılım hedefiyle bütüncül, çok disiplinli bir müdahale sunmayı amaçlar, ancak uygulamada her birinin bu hedefe nasıl ulaştığı konusunda temel farklılıklar vardır. NDT, orijinal multidisipliner nöro-fizyolojik tabanlı Bobath yaklaşımını biyomekanik açıdan yorumladı ve bu benim görüşüme göre daha pasif olan farklı bir vurgu eğilimi klinik pratiğiyle sonuçlandı.

Bazı uygulayıcılar, etkinliğin fonksiyon için önemine (aktivite ve katılım) yönelik orijinal vurgudan ziyade hands-on uygulamalara odaklanır. Bazıları Bobath/NDT şemsiyesi altındaki tüm tedavileri içerirken, diğerleri Bobath/NDT'nin ne olduğunu tanımlar ve diğer müdahaleleri ek olarak görür. Bobath/NDT'nin yönetime yaklaşımı da genellikle çocuklarda ve yetişkinlerde farklıdır.

Gelişim iyi bir şeydir; ancak uygulayıcılar Bobath/NDT'yi birçok farklı yönde geliştirerek çeşitli yaklaşımlara yol açmıştır. Bu, Bobath/NDT'nin ne olduğuna veya Bobath veya NDT tarafından eğitilmiş bir terapist olmanın ne anlama geldiğine dair evrensel olarak kabul edilmiş bir tanımın olmadığı bir durum yarattı. Bu çeşitlilik göz önüne alındığında, 'Bobath nedir?'in özü evrensel olarak tanımlanamaz, kabul edilemez, uygulanamaz veya öğretilemez ve nihayetinde kendisini titiz araştırmalara sunamaz.

Bobath adı yüksek bir miras değerine sahip olsa da artık geçerli bir evrensel terapi yaklaşımı anlamına gelmiyor. Bu gelecek için ne anlama geliyor? Bobath'ın adını taşıyan merkezler ve hastaneler bu mirası temsil eder, ancak halihazırda kurulmuş Bobath/NDT dernekleri gibi, optimal aktivite ve katılıma yol açabilecek etkili çocuk/aile merkezli müdahaleler sunmak için aktivite vurgularını değiştirmeleri gerekir. Benim kişisel görüşüm, Bobath/NDT'nin SP'nin yönetimine yaptığı katkının tarihsel bir değeri olduğu, ancak bu adın bir terapi yaklaşımı olarak kullanılmasına son verilmesinin daha gerçekçi ve saygılı olacağı yönündedir. Sadece kendilerini Bobath/NDT ile ilişkilendirenler değil, hepimiz geri adım atalım. Gelecek, literatürü gözden geçirmek için titiz yaklaşımı tarafsız olan ve aynı zamanda araştırma ihtiyaçlarını belirleyen Ulusal Klinik Mükemmellik Enstitüsü (NICE) tarafından sunulanlar gibi çeşitli kılavuzlardan yararlanan mevcut uygulamayı teşvik etmekle ilgilidir. SP müdahalesi için araştırma kanıt tabanının eksik olduğu göz önüne alındığında, nöroplastisite, gelişim, motor öğrenme, kas fizyolojisi, biyomekanik ve işlevsellik,

Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması hakkındaki mevcut bilgilere atıfta bulunan sağlam klinik muhakeme, Çocuklar & Gençler Versiyonu (<http://www.who.int/classifications/icf/en/>) müdahale için mantıklı bir temel sağlayabilir. Bu, dünya çapındaki çeşitli Bobath/NDT dernekleri ve merkezleri dahil olmak üzere tüm terapistlerin ve uygulayıcıların sorumluluğundadır. Günlük yaşama optimal katılım, yönetime yönelik sağduyulu, gerçekçi bir yaklaşımdan gelir.

Kaynak: The Bobath NeuroDevelopmental Therapy: what is the future? Margaret Mayston. Developmental Medicine and Child Neurology. 2016 Ekim; 58(10):994

Özet Çeviri: Uzm. Fzt. Nilay Külahlı

Bobath Terapisti

Nörogelişimsel Tedavi Terapistleri Derneęi Yönetim Kurulu Üyesi

